

LA IL·LUSTRACIÓ

Preu:
UNA
pesseta.

LLEVANTINA

REVISTA ARTISTICH-LITERARIA

DE

CATALUNYA, VALENCIA, BALEARS Y ROSSELLO

Any II

Barcelona, 16 de Juny de 1901

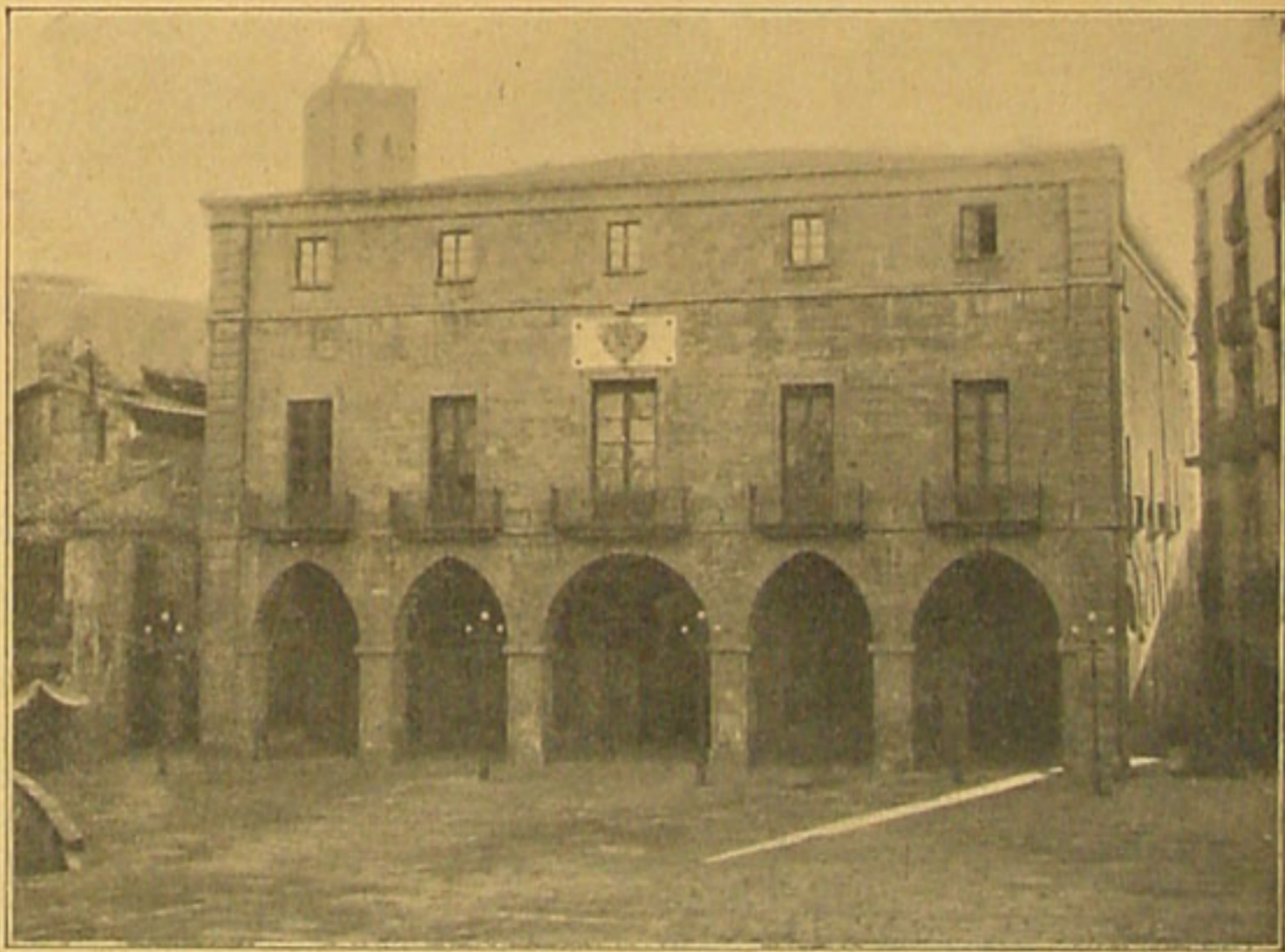
Núm. 16

SUMARI

GRAVATS: En Manel Folguera y Durán, president de la «Unió Catalanista».—En Leonci Soler y March, diputat regionalista de Manresa.—Jurat del concurs de flors celebrat al Palau de Belles Arts.—Lo Sagrat Cor de Jesús, quadro de A. Utrillo (fot. de Audouart).—La iglesia de Sant Pere de Tarrassa y'l castell de la antiga Egara.—A la arribada: Grupos de assembleistes.—Un catalanista repartint medalles y llibres á la maynada.—A l'hora de comensar les sessions de la Assamblea.—Pels vols del teatre: grupos de assembleistes.—Ultima sessió: sortida de la Assamblea.—La bandera de la Agrupació regionalista de Tarrassa.—Gran ápat catalanista verificat á Tarrassa lo día 27 de maig.—Lo Pí de les Tres Branques. — Joan Monjo y Pons. — Colegi Náutich-Mercantil de Vilassar de Mar. — L'Orfeó de Campdevánol.—Benedicció de la senyera del Orfeó. — Vista general de Ontenient. — Un costat de la vila.—Afores de Ontenient.—Blanca Monnier, la segrestada de Poitiers.—Sala d'armes del Círcul Equèstre de Barcelona: Una «poule» al ayre lliure.—Casa de la ciutat de Manresa ahon se aprovaren les célebres Basses catalanistes.—Rondalla. — Caricatures.

TEXT: Crónica de Catalunya, per Ferrán Agulló y Vidal. — La Assamblea de Tarrassa, per J. A. B.—¡Enamorat!... (poesia), per Joan Trias Fábregues. —Joan Monjo y Pons, per Pere Juliá y Sust. —Un nou orfeó.—Ontenient, per Joan Portals y Presas.—Nostres gravats. — Sport, per J. Elías Juncosa.—Revista de teatres, per L. F.—Rondalla.—Bibliografia. — Curiositats y passatemps. — Anuncis.

MODAS: Crónica parisenca, per Juliette. —Nostres figurins. — Consells práctichs.

CASA DE LA CIUTAT DE MANRESA

La esgrima a Barcelona.—La Sala del Círcul Equèstre.—M. Pierre Cuxac. Amateurs remarcables.

Com a complement de lo que hem vingut dihent respecte de la esgrima, anem a presentar avuy la Sala de la nostra primera Societatportiva de Barcelona, ahon s'hi aplegan una quantitat d'entusiastes sportmen de les principals families barcelonines. Lo local del Círcul Equèstre de la Rambla de Santa Mónica, plé de totes les comoditats que puga demanar lo més refinat «clubman», pot dirse que té la primera Sala d'armes de la ciutat. Fundada aquesta fa uns vinticinch anys baix la direcció del veterà mestre En Manel Vassal, ha marxat sempre al cap de totes les demés, havent tingut temporades extraordinariament brillants, ja que compta ab un bon aplech d'intel·ligents amateurs del art de la esgrima. Havent aquests augmentat d'una manera considerable fins al punt que no eren suficients los cuidados del professor de la Sala, aquest cridá al seu costat al seu nebot lo jove y ja remarcable *prevòt* al 143° regiment de línea a França, M. Pierre Cuxac, qui vingué l'any 1887. Cinch anys després, cridat pel comte de Miraflores, marxá a Mérida de Yucatan (Méxich), ahon fundá una important sala d'armes que degué abandonar cinch anys després por motius de salut, dexanthi emperó ineborrables recorts.

De retorn a n'aquesta ciutat se posá altre cop al davant de la Sala, ahon porta actualment la exclusiva direcció, ja que'l mestre Vassal, obligat per la edat, degué fa algún temps abandonar la pesada feyna de la ensenyaça de les armes.

Lo nom de Pierre Cuxac es prou conegut per que'ns abstinuem de ferne cap elogi. Travallador infatigable, mestre atent sempre pels seus dexebles, no abandona may la *pedana*. Com a tirador, lo Professor de la Sala del Círcul Equèstre es prou conegut, no solament en lo floret francés que coneix d'una manera remarcable, sinó molt especialment com a tirador de espasa, francesa de la que n'ha fet una especialitat. Correcte en sa posició, conexas a fons tots los secrets del art, no vacilém en dir que es un dels primers tiradors d'espasa que hi há en lo nostre país.

Com a esperit organizador tots los aficionats recordan ben bé'ls interessants assalts al ayre lliure (la millor manera de fer esgrima), fets a la pista del Círcul y diferents vegades al camp, organisant al efecte festes ahon ab breaks, automòvils, cavalls y altres medis de locomoció, hi ha acudit un nombre considerable de dexebles, a fer esgrima al mig del camp.

En la hermosa fotografia que insertém en aquest número hi veyém lo mestre Cuxac, lo tirador vestit de blanch, davant d'En Ernest Niquet, un dels més entusiastes é intel·ligents esgrimistes al meteix temps que hábil practicant del polo, automovilisme, etc., etc. Darrera d'aquest veyém al President del Polo Club, lo coronel senyor Milans del Bosch, qui té a la seva esquerra al seu fill don Marián y al senyor Rebeillé, dos bons tiradors. A l'altra banda veyém als senyors Reig, Salinas, tinent Estruch, Moxó, Munné, Ferrer y'l antich mestre senyor Vassal, lo més antich de Barcelona. No podém menys de esmentar ademés entre'ls seus més remarcables dexebles, als senyors Marqués d'Alfarrag, Vehil, Fradera, Joan Ferrer, E. Bosch, Joan Girona, E Martignolle, capitá Pozo, A. Urrutia, E. Sagnier, F. Franco, R. Macaya, J. de Vigo, Marqués de Gelida, Marqués de Sentmanat, J. Troche y E. Arnás, que com los

anteriors posan cada día la esgrima a l'altura que's mereix.

Aquests bons elements en una bona y espayosa Sala, ab magnífichs vestidors, dutxes y totes les comoditats desitjables pel més exigent, fan que la Sala del Círcul, sia citada com a patró entre totes les demés de la ciutat.

J. ELÍAS JUNCOSA

EN PERE PATUFET

RONDALLA

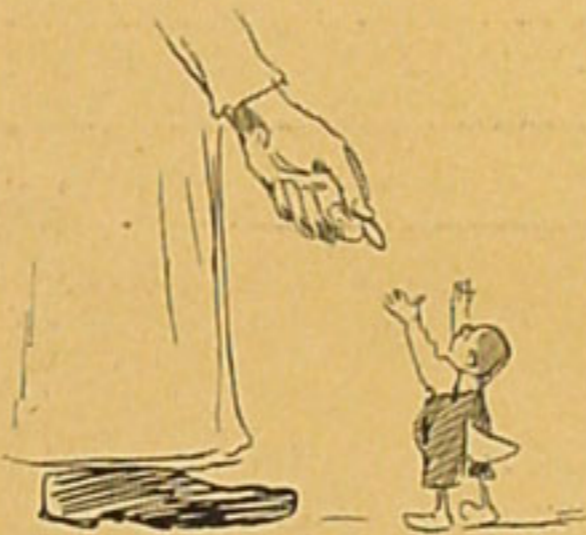
Una vegada era una dona que tenia un fill que era petit, petit com no's pot explicar, de tan petit qu'era, y un día la seva mare que li diu:

— Pere Patufet...

Ah! m'havía descuydat de dir qu'aquest noy se deya Pere Patufet.

Donchs, com deya, la seva mare li diu:

— Pere Patufet, ves a ca'l adroguer y porta un xavo de pebre y un xavo de safrá.

Ell que se'n va corrents, y arriba a ca'l adroguer cridant:

— Doneume un xavo de pebre y un xavo de safrá.

L'adroguer vinga guaytar y no veyá a ningú.

— ¿Qué no'm voleu despatzar? Sinó me'n vaig.

— Oh! ¿ahón sou que no us veig?

Allavors en Pere Patufet cremat rebot lo quarto a terra y ab lo soroll que va fer l'adroguer se'n va adonar. Cull lo quarto y posa al meteix lloch un xavo de pebre y un de safrá y veu que escapa a corre sense veure qui se l'emportava.

Quan vet aquí que al ser al carrer se posa a caure gotes y a fer una pluja que'n Pere Patufet va pensar: se't mullará'l pebre y lo safrá que després no será bo per res.

Ell que sí, quina te'n fá? Com era tan repetit s'amaga sota una col. Però mentres esperava que parés de ploure, passa un bou, y adonantse de la col, nyach, pega bocada y se menja la col, en Pere Patufet, lo xavo de pebre y lo de safrá.

La seva mare veyent que tardava tant, tot era exclamar-se:

— Ayl si n'hi haurá passat alguna, si haurá pres mal!

Al ultim, cansada d'esperarlo, surt al carrer a veure si'l trojava y vinga cridar:

— Pere Patufet, ahón ets! Pere Patufet, ahón ets! Y pregunta d'aquí, pregunta d'allá si l'havían vist, però ningú li'n sabia donar rahó y ella cada cop més desesperada cridant:

— Pere Patufet, Pere Patufet, ahón ets!

Quant sent una veu molt fonda que deya:

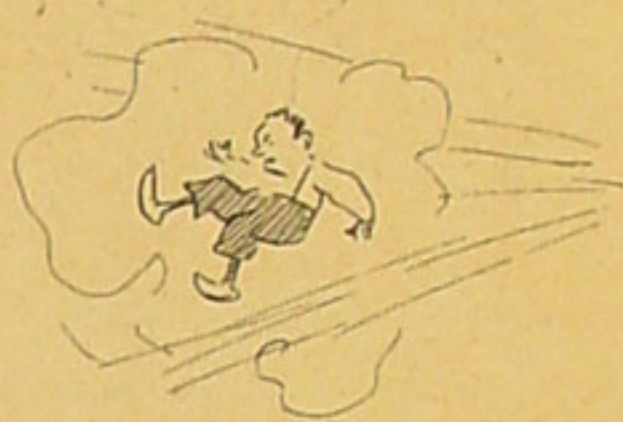
A la panxa del bou,
que no hi neva ni plou.

— Ayl reyna Santíssima, ¿ahón será? ¿Ahón ets, Pere Patufet?

A la panxa del bou,
que no hi neva ni plou;
quan lo bou farà un pet
sortirà en Pere Patufet.

Podéu comptar la seva mare que espantada, quan va conéixer que'l bou se l'havía menjat. Mes vet aquí que

lo bou va fer un pet
y sortí en Pere Patufet.

REVISTA DE TEATRES

Tivoli: La companyia valenciana.—Roma: El drama Humanidad.—Granvia: Companyia del Folie Bergère de París.—Eldorado: Electra.—Novtats: Los Galeotes.

La companyia valenciana que actuava en lo Tivoli ha acabat ja sa tasca, havent obtingut llors y diners. Lo diumenge, día 9, se despedí de nostre públich. Preveyent los artistes que se'ls faria enraonar, com ja s'ha pres per costum, cascún d'ells portava ja la lliçó estudiada, y al acabar la funció, uns en prosa, altres en vers, expressaren llur agraïment a Barcelona per la simpática acullida que se'ls havia fet y los aplausos que se'ls havían tributat.

En lo teatre Romea s'ha estrenat un pseudo drama del senyor Fola Igárbide titulat *El drama Humanidad*. Posariam la má al foch que l'autor de dit «esperpento» no's va proposar altra cosa al escriurel que fer una bona mosta de dinerons, y va dirse: ¿medi per conseguirho? aprofitarla exaltació d'anim en que's trova ara lo poble ab axó del clericalisme y... l'interés ab que tothóm s'ha pres lo del procés Dreyfus. Y veusaquí que ab aquests ingredients y ab ajuda d'una bona bronja ha pintat ab mal dibuix y pitjor colorit uns quants quadros dignes de figurar com anunci a les portes del famós Odeón. Y está clar, lo públich respongué que... naranjas, que es més sensat de lo que lo senyor Fola se creu, y que ja n'está tip de veure bestieses. Y lo gran *Drama Humanitat* ha fugit del cartell tot escorregut.

Poques funcions ha donat la titulada Companyia de Varietats del Folie Bergère de París al teatre de la Granvia.

Lo género a que dita companyia se dedicava no es propi d'un teatre com lo del carrer de Cortis; hauría estat millor en un café concert. Per axó lo públich que hi va concórrer lo día del debut va rebre als artistes ab sorolloses mostres de enuig, y si bé donaren vuyt ó deua funcions lo teatro estigué desanimat.

Per fi s'ha presentat en escena la famosa obra d'En Galdós, *Electra*, ab la corresponent cohort de visques y moris y la *Marsellesa* y l'*Hymne de Riego*... tot segons programa. Però axó ha durat poch, y ara ja's parla de treure l'obra del cartell perque lo teatre no s'ompla, ni de molt.

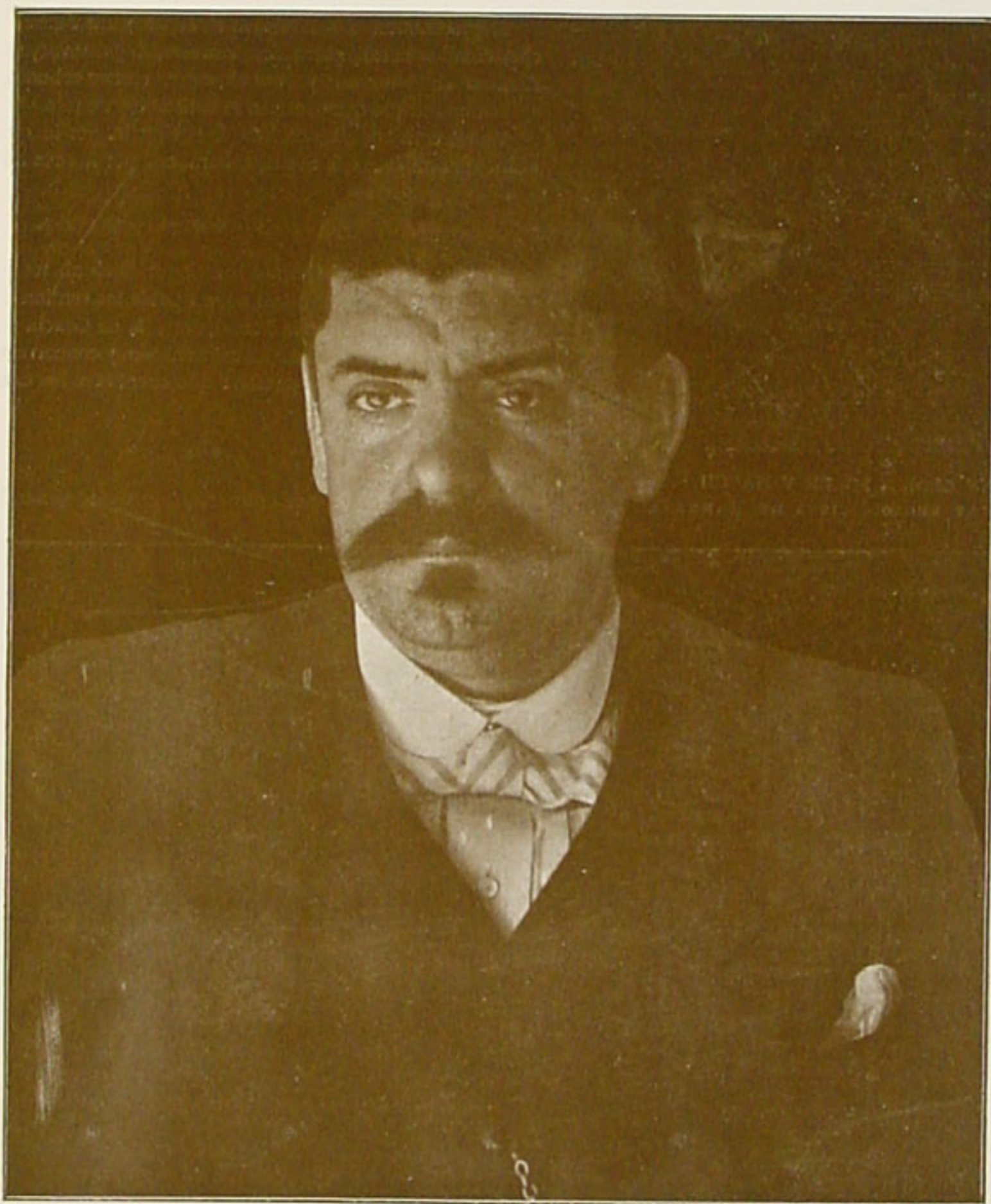
No parlém del bombo que s'hi ha donat, ni de

LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA

ANY II.

BARCELONA, 16 DE JUNY DE 1901.

NÚM. 16.

MANEL FOLGUERA Y DURÁN
PRESIDENT DE LA «UNIÓN CATALANISTA» Y DE L'ASSAMBLEA DE TARRASSA.

EN LEONCI SOLER Y MARCH,
DIPUTAT REGIONALISTA DE MANRESA.

CRONICA DE CATALUNYA

JA s'han obert les Corts del Estat espanyol. Lo president del Concell de ministres va fer un discurs lo dia abans, voltat de les majories y va dir que á Espanya no hi há regions, tant sols provincies. Va ésser molt aplaudit. En cambi, lo discurs de la Corona no parla per á res de regionalisme, y l'endemá meteix los diaris adictes intentaren rectificar l'esperit de les paraules d'En Sagasta...

Bueno, ara va bé.

La notable societat choral del Vendrell «Lira vendrellenca» va venir á Barcelona lo diumenge dia 2 del corrent per á celebrar un festival al teatre Romea, ahon s'hi va reunir tota la colonia vendrellenca de aquesta ciutat.

Representaren *La Malvasta de Sitjes* y *En Pau de la gralla*, y'l chor cantá admirablement *Los pescadors*, *Lo prometatge*, *Clar de lluna*, *Matinal de primavera* y *Cant de maig*, essent rebudes ab generals aplaudiments que demostravan la satisfacció de tots.

Festes com aquestes convé que sovintejin, per lo que doném á la «Lira vendrellenca» la nostra enhorabona per la seva iniciativa.

Les professons del Corpus han tingut lloch ab tota solemnitat, y una vegada més ha demostrat aquest poble los sentiments que covan dins del seu cor. La de la Barceloneta, la de Gracia y la de la Casa de Caritat, han sigut potser les més vistoses y concorregudes, vejentse per tot lo curs una gran gentada que encatifava los carrers de paperets y ginesta.

Lo projecte que porta entre mans lo vicari general de Mallorca,

JURAT DEL CONCURS DE FLORS CELEBRAT EN LA GRAN SALA DEL PALAU DE BELLES ARTS LO DIA 5 DEL CORRENT.

Dr. D. Antón M. Alcover, referent a la ordenació d'un diccionari complet de la llengua catalana, es mereixedor de la ajuda de tots los bons fills de la terra, que sens dupte no l'hi negarán.

A tal objecte ha fet ultimament un viatge per lo Rosselló, ahon ha sigut molt ben rebut y obsequiat, segons nos comunican nostres amichs d'enllá del Pirineu, y a Catalunya ha donat una conferencia al Círcul literari de Vich, y ha visitat als principals filòlechs de la nostra terra. No ignorém que la tasca empresa per lo Dr. Alcover es llarga y costosa; mes tampoch duptém cap mica en assegurar que aquesta idea se veurá realisada, puix tením plena confiança en la activitat del seu iniciador y en lo patriotisme dels que'l secundan.

*
* *

Dies passats la important societat choral «La sembra» de Vilanova y Geltrú va celebrar una vetllada literari-musical, que fou un acte de propaganda importantíssim. Sentím fundament no tenir més espay per a parlarne ab la extensió que's mereix, mes no podém dexar de fer constar que en ella nostre company de redacció En Víctor Oliva, hi llegí un treball titulat «Les idees nacionalistes fora de Catalunya» que li valgué moltes felicitacions, com axís meteix varen conseguirles tots los demás treballs.

¡Avant sempre! Lo poble's desperta.

*
* *

També la «Unió catalanista» prepara nous aplechs de propaganda patriòtica per als días 23 y 24 del mes que som a Mataró y Rubí respectivament, que, per l'entusiasme que han despertat a dites poblacions y entre tots los bons fills de Catalunya que's desvetllan per llur renaxement, prometen revestir molta importancia y donar profitosos resultats.

També l'«Orfeó Catalá» está organisant una excursió a la xamossa població de Sant Felú de Guixols. Ja'm parlarém.

FERRÁN AGULLÓ Y VIDAL

LO SAGRAT COR DE JESÚS, QUADRO DE A. UTRILLO. (Fot. de Audouart.)

IGLESIA DE SANT PERE DE TARRASSA Y CASTELL DE LA ANTIGA EGARA

L'ASSAMBLEA DE TARRASSA

LA Pasqua Granada d'enguany dexarà grat recort en tots los bons catalans, los vers aymadors de llur patria, Catalunya. En aquells dos dies va aplegar la ciutat de Tarrassa als patriotes delegats de la « Unió Catalanista » que de totes les comarques de la terra catalana, allà feren cap per a pendre part en les tasques de la memorable Assamblea, hon havían de tractar assumptos de veritable interès patriòtich y de marcada actualitat.

Públichs son ja los acorts presos pels delegats, y tothóm ha llegit també los discursos dels senyors de la Ponencia al defensar les bases presentades per aquesta, y los dels senyors que defensaren les esmenes a aquelles. No hem, donchs, de repetirles aquí.

Nosaltres, lo que farém, serà sols remarcar una vegada més, l'esperit de unió y concordia que regná aquells dos dies a Tarrassa entre tots los delegats de les variades comarques catalanes; lo desig de tots, clarament manifestat, de no defallir en la santa

creuada de la deslliuració de Catalunya, nostra aymada patria; la aspiració també unaním de anar seguidament avant sense dexar ni una sola de les reivindicacions que reclama la nostra terra, y la determinació de anarnos preparant tots per al día de la lluyta que ja s'acosta, y de ajudar moral y materialment als que ja's trovin en condicions de anar a defensar dins meteix del campament enemich, los drets de Catalunya.

Aquest ultim es, potser, de tots los acorts presos, lo més trascendental, puix dona lloch a afluxar suficientment los llaços per que's pugan moure los elements que constituexen la « Unió Catalanista » y sabut es que'l moviment es vida.

Lo Catalanisme segueix, donchs, avant: y mentres va refent d'una manera sòlida y positiva la personalitat política de la nostra terra, ho serà que tots a l'hora procurém trauren certs vicis ó males costums socials, que's posan de rrelléu cada volta que s'aplegan un nombre d'individus y senten bategar en son cor l'entusiasme patriòtich, si es que la finalitat de la nostra propaganda ha de abraçar quelcóm més que la materialitat de la patria, si aquella s'ha d'extendre ó ha de profundisar fins al cor dels hòmens, perfeccionant lo seu modo d'ésser moral, si ha de refer la patria no sols des del punt de mira utilitari, sinó fins al que fa ser als seus fills hòmens dignes, rectes, seriosos, inteli-

A LA ARRIVADA. — GRUPO D'ASSAMBLEISTES.

UN CATALANISTA REPARTINT MEDALLES Y LLIBRES CATALANISTES A LA MAYNADA.

gents y mercedors de la llibertat anyorada tant temps a Catalunya.

Y dihem axó, pels enlluernaments que notém entre'ls nostres companys de causa en general, davant d'una poesia de tons calents, mes sense base, ni poesia, ni res, ó be al sentir una paraula atrevida ó un període arrodonit magistralment, que no son més que parts accidentals y secundaries de la cosa, en tant que passen descuydats y moltes voltes sense'l degut respecte, conceptes é idees, molt dignes de que'l poble hi fixi la seva atenció y de que se'ls donga'l relleu necessari perque no s'oblidin axí com axí, escampantse per tots quatre vents.

Convé instruir y educar al individu y dirli los vicis que té y que ell potser ni se'n dona compte, portat per lo sant amor de patria que sent viu al fons del seu cor, perque's

corretgesca; convé refer moralment la Patria al meteix temps que li doném cos; convé que, si volém una Catalunya instruída, treballadora, formal y seriosa, sapiguém tots donar l'exemple, fugint sempre de certs meridionalismes quan aquets no sían propis del terror que'ns aguanta y que tant estimém, quan com ara, sían fills de la mala educació, del mal exemple y de la volubilitat que'ns han encomanat les gents de fora casa.

Femho tots axís, seguim sempre l'exemple del digne president de la Assamblea de Tarrassa En Manel Folguera y Durán, qui tan bé va saber ocupar aquell honrós lloch, y no'n duptém cap mica, Catalunya anirà avant y ensemps que's farà mestressa de lo seu, pendrà lo caràcter que li correspón per lley de naturalesa y per lley humana.

J. A. B.

A L'HORA DE COMENÇAR LES SESSIONS DE LA ASSAMBLEA.

PELS VOLTS DEL TEATRE. — GRUPOS D'ASSAMBLEISTES.

ENAMORAT!...

A YMO molt á una nineta
y no sé pas si ella ho sab;
lo que es jo, no goso dirli:
¡Deu me'n guart!
Quan la veig tot m'enmudexo
y la miro apassionat:
quan la veig ¡ay! tan hermosa,
sembla'm que no'm meresch tant.

Ara es trist, suara alegre
mon viure d'enamorat.

Ay! qué alegre quan la miro
y li trovo son esguart!
Mes, qué trist quan mira á un altre
¡Deu me val!
Allavors no sé'l que'm passa
tot jo quedo aclaparat,
si es atrevit y la estima
¡qué faré jo tan covart!

Ara es trist, suara alegre
mon viure d'enamorat.

Temo que si jo li deya
me daría un desengany,
y ab ilusions lo que peno
¡Deu ho sab!
No hi há més, jo vull saberho
¡i'm vol ella per ayman!
si n'escolta la complanta
ja hi veurá un amorós plany.
Be ho veurá que es trist y alegre
mon viure d'enamorat.

JOAN TRÍAS FÁBREGAS

Sabadell, 17 abril 1901.

ÚLTIMA SESSIÓ. — SORTIDA DE LA ASSAMBLEA.

LA BANDERA DE LA AGRUPACIÓ REGIONALISTA DE TARRASSA

GRAN ÀPAT CATALANISTA VERIFICAT A TARRASSA LO DIA 27 DE MAIG.

LO PI DE LES TRES BRANQUES

JOAN MONJO Y PONS.

JOAN MONJO Y PONS

Disset anys fa que morí en lo poble de Vilassar de Mar, ahon hi havia fundat lo Colegi Nàutich-Mercantil, lo reputat professor y célebre enginyer naval don Joan Monjo y Pons (Q. A. C. S.)

Nat á Mahó l'any 1818, d'humil prossapia, demostrá des de molt noy una pasmosa disposició per al estudi, cursant ab molt de profit dife-

rentes assignatures y la carrera de Pilot.

Als divuyt anys regentava ja la Escola pública d'Arenys de Mar. Allí demostrá per primera vegada sa severitat, que usá envers sos fills en major escala encara, y sa especial aptitut per al exercici de la ensenyança, alcançant durant los set anys que la dirigí brillantíssims resultats. Entre sos molts y aprofitats dexebles d'aquella tanda, s'hi compta l'Il·lustríssim don Jaume Catalá, Bisbe que fou de Barcelona.

Traslladat l'any 1845 á la ciutat comtal, marxá tres anys després á Manzanillo, per á regentarhi una casa de comers.

L'any 1853 torná á Barcelona, ahon enraygá'ls treballs per á la publicació de *L'Arquitectura Naval*, sa obra mestra, lo qual va lograr al cap de tres anys, després d'un sens fi de sacrificis. Fou aquella la primera obra d'Arquitectura que's publicá á Espanya, obtingué del cos d'Enginyers de la Armada un informe brillantíssim, y ab ella s'acreditá son autor d'expert matemátich.

La vida del senyor Monjo ofereix des de aquest moment una serie no interrompuda de contrarietats y desenganyis.

No havent complert lo Govern sa promesa d'establir Escoles d'Arquitectura Naval, ni atés tampoch l'informe del Consell d'Instrucció Pública que recomanava que's dongués al senyor Monjo, en vista de les especials circumstancies que en ell concorrian, la plaça de Director de la de Barcelona, va veure's privat ben

injustament del apoyo oficial en la propagació y ensenyança d'aquell art.

Bon patrici y acerrim partidari de tot projecte científich, acceptá d'en Monturiol l'any 1861 lo nomenament de Sub-Director de la Navegació Submarina. Traçá'ls plans del segón barco-peix, que's construí á Barcelona baix sa immediata direcció, dexant també acabats los plans y càlculs d'un Ictineu de guerra. En aquella construcció s'acreditá d'expert enginyer naval, en termens que ell fou lo braç dret del célebre Monturiol, qui sense son valió concurs ben difícil li hauria estat de posar en práctica son grandió projecte. Sols á son caràcter modestíssim pot culpase si son nom no va unit, com bé ho mereix, al del immortal figuerench.

En tal empresa, hi va perdre'l senyor Monjo tots sos honoraris y estalvis; y obligat altra volta á recorre al exercici de la ensenyança, se traslladá per segona vegada á Arenys, á dirigir una Escola de Nàutica y de 2.ª ensenyança, subvencionada per l'Ajuntament d'aquella vila.

L'any 1872, instat per sos amichs, va presentar á la Exposició Marítima de Barcelona les dues obres que tenia publicades *d'Arquitectura Naval y Càlcul Instrumental*, alguns models de barcos y dibuxos, que varen ser premiats ab medalla de plata.

Set anys va estarse á Arenys. Cansat d'esperar inútilment lo pago de la subvenció convinguda, y desitjant morir dins del sacerdocí de la ensenyança, se traslladá l'any 1876 á Vilassar de Mar, ahon alçá [per son compte y baix plan que ell meteix se traçá, un sever y espayós edifici á quatre vents, en lo qual instalá'l Colegi Nàutich-Mercantil.

En l'esmentat Establiment hi posá en práctica un especial sistema d'ensenyança que es la admiració de quants intel·ligents l'han estudiat y que acredita á son fundador d'hàbil, práctic y laboriós pedagoch.

Y si baix aquest concepte no fossen prous los mèrits per ell contrets, lo fa digne d'estima y de llahor la circumstancia d'haver estat un dels qui, sense semblarho, més han contribuít á fer á la joventut de Vilassar ben aymant de la terra catalana.

COLEGI NÀUTICH-MERCANTIL DE VILASSAR DE MAR.

Quan no havia rebut encara'l nostre Credo forma propia, quan la santa idea de regeneració de Catalunya restava encara mig esmortuïda en nostres pits, sens anomenarse catalanista (que allavors no n'hi havia pas encara), fervent admirador de nostra terra y nostra parla, imbuït sens parar á sos fills y á sos dexebles l'enlayrat sentiment d'estimació á Catalunya, retrayentlos molt sovint, historia en má y ab un dir gráfich y casulá que li era propi, les iniquitats comeses per traydors governants als nostres avis. Ell sí, no hi há pas dubte, si no va fer catalanistes militants, va assahonar lo terror que tan abundós fruyt havia de

llevar temps á venir. Ell fou també un dels primers a Catalunya que instituí en sa escola la ensenyança de la llengua catalana, y son fill Rafel, digne successor d'ell, y encarregat á sa mort de la direcció del Colegi, la completá després ab la escriptura al dictat, alcançant per cert sos esforços admirables resultats.

Si tan lloable procedir fos general a Catalunya, la generació que puja no estaria pas tan mancada com la nostra dels medis d'expressarse per escrit en la llengua que mamaren.

PERE JULIÀ Y SUST

7 de juny de 1901.

UN NOU ORFEO

No podem dexar de felicitar als vehins de la petita població pirenenca de Sant Cristófol de Campdevánol, que donant mostres d'una cultura y afany de anar avant en extrém lloables, y al meteix temps, d'un veritable amor á la terra catalana, han lograt reunir, enllaçats per l'art y la patria, un nombre d'hòmens y noys que, baix la direcció del intelligent industrial En Damiá Casanova, han constituït un chor que, per los éxits conseguits fins al present, promet enlayrarse molt y ocupar un dia un lloch altament honorós y envejable entre los nombrosos orfeons de la nostra terra.

Felicitem entusiasmat, al ensemps que al esmentat director, al seu germá, primer tenor de dit Orfeó de Campdevánol, y també al il·lustrat Rvnt D. Joseph Tor, vicari de la Parroquia, qui donant proves d'un zel extraordinari y molt digne de imitar, ensenya gratuïtament lo solfeig á la maynada del poble, la que será un planter d'artistes per altres jorns á venir, y porta la immediata direcció de alguna de les seccions en que s'ha dividit la nova institució choral que'ns ocupa.

Lo segón dels gravats que publiquem representa l'acte solemne de la benedicció de la artística senyera que va dibuxar y dirigir, portat per son reconegut amor á Catalunya, l'intelligent

L'ORFEO DE CAMPDEVÁNOL.

arquitecte del Monastir de S. M. de Ripoll, En Antoni Coll y essent executades per les senyoretas Quintá y Dayas de Campdevánol y Campdevánol respectivament.

Lo día del Sant Patró de Catalunya va conseguir un sorollós éxit en les festes que tingueren lloch en la vila de Ripoll per festejar aquella diada. La Missa del sigle XVII que va interpretar durant la celebració dels Sants Oficis en lo Monastir de Santa Maria, va resultar tan justa y delicada fins en los més petits detalls, que meresqué una calurosa felicitació del Il·lustrissim Sr. Bisbe Dr. Torres y Bages, y de tota la concurrència. Per la tarde, plenes de gom á gom les llargues ales del claustre de Santa Maria per una gentada extraordinaria, doná l'Orfeó de Campdevánol un concert de cant popular, que produí encara més entusiasme. *Los tres tambors*, de Morera, *La nostra senyera*, de Casanova, y altres foren repetides.

Brodada per les pabordesses de la confraria de Sant Jordi, va ser regalada al Orfeó una bonica corbata que, entre aclamacions entusiastes, va ser colocada á la senyera.

Repetim, donchs, la nostra enhorabona á Campdevánol y al seu Orfeó, que poden estar satisfets de haver portat la seva pedreta al renaxement del nostre poble.

BENEDICCIÓ DE LA SENYERA DEL ORFEO.

Efectuada la unió espanyola, desaparegueren los motius de rivalitat entre abdúes regions, y Ontenient ha seguit la marxa general de la política d'Espanya.

En la actualitat, es una vila important de la provincia de Valencia, qual nombre d'habitants no baxará de dotze mil; la majoria d'ells se dedican á la agricultura y fa goig de veure'l terme d'Ontenient, per lo ben conreuat de ses terres, que compensan les esforços dels terrassans ab una prodigalitat y ab una ufanor que enamora.

La circumstancia d'haverse descubert de poch ha en dit terme y á tres kilòmetres de la població una font d'aygua medicinal bi-carbonatada clorurado-sódico-iodurada, quals efectes per á combatre la diabetis son admirables, fará que aquesta antiquíssima població torni á gosar de gran anomenada, si bé per distint concepte.

En cosa no més que de quatre anys á n'aquesta part, la vila d'Ontenient ha rebut grans millores que la fan més confortable; tals com la construcció del ferrocarril que la posa en comunicació directa ab la ciutat de Xátiva, la publica instalació de la

AFORES DE ONTENIENT.

llum eléctrica y la restauració de la fonda del Comers, casa predilecta dels malalts que van á curarse.

J. PORTALS Y PRESAS

NOSTRES GRAVATS

EN MANEL FOLGUERA Y DURÁN

PRESIDENT DE LA JUNTA PERMANENT DE LA «UNIÓ CATALANISTA».

Ni la força de la amistat, ni la influencia del companyerisme, ni lo nom de la Patria, varen poder véncer la innata y reconeguda modestia que adorna lo carácter del president de la «Unió Catalanista», senyor Folguera, qual retrato publicuem avuy en la primera plana. Per á poder honrar LA ILUSTRACIÓ LLEVANTINA ab lo seu retrato y satisfer un deute patriòtic, y lo desig de moltíssims amichs nostres y entusiastes companys de causa, hem hagut de fer ús de certes pràctiques periodístiques y de informació al día que nosaltres no hauriam volgut fer servir, puix may resultan aquests treballs ab la perfecció que's desitja. Aquí'l teniu, donchs, tal com es avuy.

¿Qué hem de dir ara del senyor Folguera y Durán? ¿No sabem tots qu'es un patriota de veres, que per sa patria, nostra estimada Catalunya,

BLANCA MONNIER, LA SEGRESTADA DE POITIERS.

porta fets innombrables sacrificis y que per ella está disposat á tot?

Dir que es un dels primers oradors catalans, que quan ell parla tots, amichs y contraris, l'escoltan ab gust y respecte, y tantes altres coses com podríam dir, potser se pendria com una adulació que no cap en nosaltres y tampoch sería cap revelació, perque lo nostre amich es prou conegut de tota Catalunya y no necessita dels elogis per enlanyarse, puix ja's cuydan de ferho més que les paraules dels altres, los actes seus.

Acepti la modesta però entusiasta felicitació nostra pels seus discursos de Tarrassa, y dispensins si'l molestém ab los nostres actes, fills solument del afany de pagar lo deute que tenim contret ab lo públich.

EN LEONCI SOLER Y MARCH

DIPUTAT REGIONALISTA PEL DISTRICTE DE MANRESA.

Si alguna cosa han de representar los actes dels homens, si'l passat pot tenir alguna influencia en lo present, era indubtable que'l distingit cavaller y entusiasta catalá lo senyor Soler y March, diputat pel districte de Manresa durant l'última legislatura, havia de conseguir altra volta la representació de aquell districte, al que tants beneficis han reportat les seves gestions y en lo que hi té ell tants interessos y tants partidars.

Y si'l districte de Manresa n'está agrahit com ho ha demostrat elegintlo novament, també ha de congratularse de aquesta elecció tota Catalunya, puix lo senyor Soler va ser un dels qui van defensar á la nostra terra, dels atachs de aquella colla de poques-soltes del Congrés quan allà se discutía la *questión catalana*, que tan de soroll va moure la última legislatura, y va defensar les Bases de Manresa quan l'atmosfera madrilenya hi estava tota en contra.

Ara tornarà allà ab la metexa representació de l'altra volta y com que aquella *questión catalana* encara no está resolta, es de creure, y aixís ho esperém, que'l diputat per Manresa sabrá mantenir alta la bandera y ajudat dels seus companys de Catalunya, que aquesta vegada ja son més, no permetrán que sia insultada la seva patria y encara menys la idea santa que tots defensém, que ilusos ó mal intencionats, no saben veure los homens d'allà que es la seva propia salvació.

JURAT DEL CONCURS DE FLORS

CELEBRAT EN LA GRAN SALA DEL PALAU DE BELLES ARTS

LO DÍA 5 DEL CORRENT.

Sempre resultan simpàtiques aquestes festes, en les que entre dones y flors s'hi sent bategar l'esperit de la terra catalana. Donava bó d'estar-se

aquella tarde per la gran sala del Palau de Belles Arts, ab la assistència de tantes senyorettes que escampavan amor y joventut per tots quatre costats, y ab les flayres de tantes flors que la embaumavan.

Formavan lo jurat les senyorettes següents: Donya Elisa Tobella, secretaria, donya María Lluïsa Güell, donya Neus Llopis y Casagama, donya Isabel de Urruela, donya Clotilde Torrents, donya Mariagna Bofill, donya Pilar Moraleda, donya Isabel Borbón, donya Josephina Juliá, donya Bernarda Salgado, donya Mercé Sabadell, donya Pilar de España, donya Casilda Salas, donya Pilar de Desvalls, donya Pilar de Carcer, donya Trinitat de Venero, donya Tula Vidal, donya Josephina de Camps, donya Mariagna de Thos y donya María Reinoso.

Lo fallo de aquest jurat va ser molt ben rebut pel públich per lo que felicitem á les simpátiques senyorettes que'l formaren, y als expositors y organitzadors del esmentat concurs.

LO SAGRAT COR DE JESÚS, QUADRO DE A. UTRILLO.

La impressió de originalitat que'ns causà la imatge del Sagrat Cor de Jesús pintat per nostre company senyor Utrillo, nos va decidir á publicar la seva reproducció, ab tot y saber que'ns havia de ser molt difícil trauren un bon gravat que'n dongués cabal idea, ja que, ab tot y la ajuda del intel·ligent fotògraf senyor Audovart, hi ha de faltar necessàriament la delicadesa de tons que's, sens dupte, la principal de les seves qualitats.

LO PI DE LES TRES BRANQUES

Aquí'l teniu, germans de Catalunya. Dintre poch temps nos acoblarem sota sa colossal brancada, per á batejarlo ab lo sagrat nom de *Arbre de la Patria*.

Aquest arbre gegantí cantat pels poetes, font de tantes tradicions que nostres avis han trasmés de generació en generació, estotx de innombrables recorts de la historia patria, ha sigut donat á la «Unió Catalanista» per sa propietaria donya María Marfeu y Buxareu de Campá.

En mig del plá del Camp llong, á una altura de 1.317 metres sobre'l nivell del mar, s'hi alça majestuós y solitari lo notable pi, únich exemplar de la varietat anomenada *pinassa* que's trova avuy dia en lo país.

Te uns 140 pams d'alt, 33 pams de circumferència en la soca y 18 pams de circumferència cada una de les branques, totes iguals y simètricament disposades.

Com podrán apreciar nostres llegidors per l'hermós gravat que reproduhim, es veritablement un senyor arbre, que, alçant lo pensament á la idea del august misteri de la Santíssima Trinitat, causa fonda y devota impressió als molts curiosos que'l visitan, haventhi concedides indulgències pels devots qui davant d'ell resin un ó més Credos, segons un curiós document existent en la parroquia de Castellar del Riu.

Felicitem á la senyora Buxaren y contemplém respetuosos al nou emblema de la Patria Catalana.

BLANCA MONNIER, LA SEGRESTADA DE POITIERS.

Ja se han cuydat los diaris de explicar fil per randa, tot lo que se ha sapigut y se ha dit referent á aquest especial cas de reclusió.

Les últimes notícies que se reben de Poitiers, fan esperar que la desgraciada Blanca se restablirà completament y tot fa suposar (ab tot y la mort sobtada de la seva mare, la més acusada fins avuy) que ha de donar aquest assumpto molt de joch y que d'ell se'n parlarà molt temps.

La fotografia que presentém als nostres llegidors, fou presa poch moments després de haver ingressat al hospital.

SALA D'ESGRIMA DEL CÍRCUL EQUÈSTRE DE BARCELONA. — UNA «FOULE» AL AVRE LLIURE.

REVISTA MENSUAL

PER A LES

SENYORES

PARÍS, 13 de juny de 1901.

A vuy que les modes tenen diferents orientacions y obehexen a causes ben variades, té naturalment que tractarse, de mica en mica, de totes les diferents fases de la vida, ja que en cap d'elles se pot prescindir del auxili de la moda. No sols deu tractarse de la moda al carrer, es a dir, dels vestits de passeig y dintre d'aquest dels que deuen servir per anar en cotxe ó a peu, per la ciutat ó al camp; sinó que tenen que ocuparse de la manera d'habillarse per anar al teatre, assistir a *soirées*, a *five ó clock teas*, ó reunions de confiança, axís com de la manera de rebre a cada un, posada la dona a dintre de la seva casa, ni n'hi ha prou ab tractar dels vestits per a noyes solteres ó senyores casades, per a viudes ó senyores de certa edat, ó per a criatures; es precis fer més que axó, ja que hi há moltes més aplicacions de la vida en que es necessaria una aplicació especial d'un vestit apropósit per al objecte del moment, y al dir axó, ns referim als vestits per als sports, ja que ab la entrada del istiu venen tota mena de manifestacions de la vida al ayre lliure, se fan excursions al camp, se juga al *tennis* ó al *oucket*, se munta en bicicleta ó a cavall, ó bé al més modern de tots los sports que ja va entrant en tots los detalls de la nostra vida y al que sembla que se li reservin una gran quantitat d'aplicacions en los temps a venir: mes dexém axó y pensém solament que'ns agrada y trovém bonich l'anar en automóvil, traslladantnos rápidamente d'un lloch al altre y visitant poblacions ab la metexa velocitat algunes vegades ab que s'hi aniria en ferrocarril. Però per gosarne bé se necessita anarhi ben previngudes, que l'ayre no sens ne porti un sombrero que no es apropósit ó bé'ns atravessi'ls vestits fins a arrivar a la pell ó'ns ompli de pols sense adonárnosen. Per axó es que's necessita un vestit especial, com per cada aplicació es necessari; y aném a ferne algunes indicacions.

Lo que's veu més es la gran *redingote* dreta al davant y creuada ab grans botons, espatlla ajustada, ab repunts a les solapes y en tot lo busto. De vegades aquests adornos son d'un tó una mica més fosch que'l panyo del vestit. Los pichs s'hi veuen en abundancia. Aquest abrích es senzill y llis, molt correcte, de tots modos, ab lo coll dret de preferencia a les solapes, a fi de cubrir completament lo vestit.

VESTIT D'ISTIU.

Les mànegues, si fossen una mica amples de baix se tancaràn per medi d'una *patte*. La pols es l'enemich; es necessari preservarsen a tot preu. Ve'yem com, a Jaquetes boniques *festes bloustes*, adornades de bandes de tela ab repunts.

Es una bonica *façon negligée* per a viatjar, y que permet portarne la faldilla igual. A hores d'ara ab prou feynes se parla gens de *cobre-pols* lleuger. De tots modos, més endavant de la estació seràn molt útils per a reemplaçar en automòvil los vestits groxuts de panyo. Se portan també bonichs *paletots* de tafetas negre. Un d'ells té tot lo volant rodejat d'un alt volant de musselina de seda negra *plissée*. Les mànegues també tenen aquest caràcter particular que'ls hi dona un ayre de grave elegancia, molt planes de dalt y de baix ab una amplada molt exagerada al colze, ab lo que queda la mànega d'una *coupe* forsa graciosa, que fa un bonich complement del conjunt del vestit.

Los *cobre-pols* també son de forma *redingote*, molt llargs ab volant en forma de baix, lo que dona a n'aquest pardesús especial l'ayre *aisé* y flotant que convé.

JULIETTE

NOSTRES FIGURINS

VESTIT D'ISTÍU

Vestit de *foulard*, fons blanch ab petits dibuxos negres. Cos ab *gerbe* de petits plechs a lo ample. Gran coll guarnit de quadrats de red subjectats per velluts negres; petits plechs de tela de *foulard* enquadrant aquesta banda d'incrustacions, dos velluts molt amples se creuan sobre una armilla de musselina de seda, color blau, molt apagat ab plechs; igual adorno als punys. La faldilla ab una banda de vel y petits plechs y bandes de vellut, per sobre d'un volant ample de la metexa roba.

Barret de tul ab l'ala alçada per una *touffe* de roses, y recobert de puntes, la copa es de *coques* de cinta.

ELEGANT MODEL

Vestit de llaneta. Cos de piqué obert al davant; subjectat per un cinyell de vellut vermell acabant en pun-

MODEL DE BATA.

ELEGANT MODEL.

ta, sostinguda per tres petits biaxos del meteix vellut. L'adorno se repeteix als punys y al coll. Armilla y solapes de tafetas blanch brodat, de cretona y or. Faldilla ab alt volant ab plechs puntejats y doble biaix, també puntejat y en forma.

Se completa per una payola de fantasia. Copa cuberta de plechs, corona de geranis de dos tons, recuberta de tul color fusta; cinta de tul y un adorno d'or vell als cabells.

MODEL DE BATA

De *cripe* de la Xina, blanch, brodat blanch, sobre transparent rosa apagat. L'espatlla es ajustada; l'escot quadrat, guarnit d'una besta de puntes de guipur

VESTIT DE SENVORETA.

ÚLTIM MODEL

Vestit de *taffetas* negre, incrustat de *losanges* allargades, de *chantilly* negre, folrades sobre un transparent blanch, les metexes *losanges* al cos y mànegues completament de *chantilly*. Boa de *favots* blancs. Un barret de palla blanca guarnida d'una *écharpe de chantilly* y de plomes negres, fa un conjunt forsa elegant y que no vacilém en recomanar á les nostres llegidores per la seva novetat.

VESTIT PER Á TAULA

Trajo *stifide* de guipur sobre filet tallat per galons de musselina brodats de color y de fils d'or, obertura á cada costat de la faldilla sobre volants de musselina de seda. Bata de puntes al voltant del escot. Mànegues fins al colze.

ALTRES BATES

I.—Bata de *crêpe* de la Xina *plissée* adornada al davant ab una gran estola de guipur, la part superior del cos y les mànegues son de musselina *plissée* á lo ample, ab una tira de vellut y un llaç al costat. Cinyell estret de vellut igualment. Incrustacions de guipur á la part de dalt de les mànegues; aquestes arriban fins al colze, y'l coll alt. A sobre la estola hi va un gran llaç de vellut ample y fa un conjunt forsa bonich.

ÚLTIM MODEL.

II.—Bata de musselina brodada, ajustada darrera y dreta al davant. Bolero de guipur, de relleu, de puntes allargades al davant dels dos costats: aquest bolero se junta al pit per un motiu brodat. Mànegues de guipur ab grans *bouffants*, fent un conjunt molt seriós y forsa elegant.

CONSELLS PRÁCTICHS

TAQUES Á LA CARA.—Son veritablement en excés lleigs aquests desastrosos pichs negres que malmeten tantes cares boniques per no ferse lo que's deu per á deslliurarsen.

Lo llur tractament es de lo més senzill. Se comprará á casa d'un bon farmacéutich sabó de quitrá boratat y's prepararà la pomada següent: Lanolina; 20 grams; vaselina, 20 grams; cloruro de calç líquit, 20 grams; aygua oxigenada, 20 grams; sofre, 8 grams.

Al rentarse al dematí se ensabona la cara ab lo sabó de quitrá boratat y s'esbandeix bé, desseguida, com de costum, ab aygua clara.

Totes les nits, abans de ficarse al llit se fa una petita fricció ab una mica de la pomada que acabém de donar, sens axugarse després perque la pomada puga obrar sobre la pell durant tota la nit.

Al cap de alguns dies se tindrà un resultat excelent, y sinó proves tot seguit.

VESTIT PER Á TAULA.

I.

ALTRES BATES.

II.

les circumstàncies en que's va estrenar, ni del burgit que ha mogut. Los visques y moris, lo xiribarri, los crits... tot axó com fill de la passió desapareixerá, y ja va desaparehent. Sols quedará l'obra. Parlém, donchs, d'ella.

De ses tendències no'n dirém res, puix lo lector ja'n tindrà lo cap ple per lo que des del estreno á Madrid fins ara n'han parlat los periòdichs de tots colors. Son les metexes tendències de *Doña Perfecta* y *Gloria*, ddes noveles escrites per En Pérez Galdós quan encara era jovenet.

Com á obra teatral, *Electra* no es una cosa del altre món. No preteném escatimarli'l mèrit; pro si que si fossem á analisarla detingudament hi trobaríam molts *peros* y *distingos*. Aquella noya que á voltes es una nina ignocent é ignorant y á voltes es intencionada y ab ratxes de sabiesa, que passa d'un estat al altre sense transició, que volent l'autor pintar-la com á una noya de poch anys y sens experiència, agafa certes coses, certes paraules é indicacions com si tingués tota la reflexió d'una dona de 30 anys. Aquell Pantoja que entra, surt y's mou en les cases agenes com si fos en sa propia y apareix com un poliçón escudrinyantho tot, cuydantse de la noya com si estés al seu cuydado; qual personatge l'autor l'ha ideat ab tota la intenció de ferne un tipo odiós y baix y, salvo un sol cas, resulta simpátich y gran; la pueril coincidència de que l'agent y'l meteix Pantoja se cregan ser pares d'Electra; aquell Maxim á qui l'autor ha volgut pintar com un sabi á la moderna y resulta un xitaretlo que conscient ó inconscientment, volent aparéixer amich desinteressat d'Electra, ne resulta sempre lo seu ayman, y tractantse de son amor tira l'aygua al seu molí; la intervenció d'alguns personatges que no hi fan cap falta á la acció; tota aquella màquina, tot aquell món que l'autor s'ha inventat pel seu consúm y que no té res de real y á voltes ni d'humá... son altres tants defectes que minvan la importancia que s'ha volgut dar á dita obra.

De la forma literaria sí que'n dirém bé: doném á cada hu lo que sia seu. En Pérez Galdós es un mestre en la parla castellana y es un gran dialoquista.

Resumím. *Electra* ha estat una obra de circumstàncies. Sense la expulsió de les ordres religioses á França que mogué á les masses que's titulan anticlericals; sense lo batibull que s'armá á Madrid ab lo de la monja Ubao, tal volta l'obra d'En Galdós hauría passat, com tantes d'altres, sens dexar rastre.

Los germans andalusos Alvarez Quintero, que s'han fet célebres per llur gracia y garbo en lo género petit, donant á llum obretes tan jocosas com *La buena sombra*, *La reina*, *El patio* y *El estreno*, han demostrat que si en la çarquela y en lo saynet hi tenen la má trencada, no desmerexen lo seu talent en les obres grans.

A Novetats s'ha estrenat una comedia titulada *Los Galeotes*, de la qual ne tenem ja bones referències per la premsa de Madrid, y ara'ns hem fet càrrech de que'ls diaris madrilenys no foren apassionats en son judici.

L'obra es hermosa; té pinzellades cómiques ab humorisme fi, no xabacá; tendres, solemnes, grans; se mouen los personatges ab desinvoltura, ab gran habilitat d'autor vell acostumat al teatre; les escenes están fetes ab sobrietat, entrellaçant lo cómich y lo dramátich ab mestria, sense decaure may.

L'obra se va guanyar lo públich tot seguit, lo qual, sens móure ni peus ni mans, y ab cara de goig, seguí ab interés la marxa de les escenes, premiant á llurs autors, al final de cada acte, ab esclatants aplausos.

L. F.

BIBLIOGRAFIA

(En aquesta secció's donará compte de tots los llibres qui'ns envien autors ó editors.)

NOVA PRIMAVERA, poema líric y PRIMERES POESIES, per Manel de Montoliu. Tip. «L'Avenç». Barcelona 1901.

Un tomet de 150 pàgines nos presenta lo senyor de Montoliu y en elles nos fa veure la seva ànima enamorada de tot lo bell, l'ànima d'un poeta.

No sentím cap mica d'entusiasme per lo simbolisme, ho confessém, y aixó sens dubte nos privará de veure en *Nova Primavera* totes les belleses que conté, ab tot y véurenhi moltes.

No obstant, nos complahém en recomanar aquest llibre.

•••

DE LA DEFINICIÓ DOGMÁTICA DE LA ASUNCIÓ DE LA SMA. VIRGEN, disertació teològica escrita en francès per lo R. P. D. Pau Renaudin, benedictí de la Abadía de Sant Mauro de Grandeuil, traduïda al castellá per D. Joseph A. Bruguat, director de la Academia Bibliográfica Mariana de Lleyda. — 1901.

Aquella piadosa associació relligiosa que té per únich objecte la propagació de les glories de la Santíssima Verge per medi de l'art, no para un moment en sa tasca.

L'última obra que hem rebut es una prova més de la seva constant activitat, y per ella y per lo zel que desplega en totes ocasions devém felicitar-la coralment.

•••

EVOLUCIÓN UNIVERSAL DE LA CIENCIA, per Joseph Fola Iguibide. Establiment tipogràfic de B. Bareda. 1901. Barcelona.

Es aquest un llibre de 222 planes, dividit en 38 capítols.

Lo seu autor demana que no's jutgi sens abans llegirlo tot. Deu faça que no l'enganyin, perque som en un temps que ni per força se lleigeix.

Agrahím l'envió.

PUBLICACIONES REBUDES

Hem rebut lo segón número de la interessant *Gaceta minera de Cataluña*, revista de minería y metalurgia que dirigeix lo seu propietari don Cipriá Bernal de Puga.

Lo prospecte del *Diccionari de barbarismes introduhits en la llengua catalana*, obra composta per Antoni Careta y Vidal.

Lo número 118 de *El dependiente de comercio*, que's publica á Valencia.

Lo primer número de *La Veu de la Guilleria*, portant veus de Sant Hilari y sa comarca, setmanari catalá que sintetisa lo seu programa ab aquestes paraules: «Som catalans y com á tals treballarém pel desvestiment de la nostra terra en totes ses manifestacions.» Benvingut sia.

Los quaderns tercer y quart de les *Cançons populars catalanes* que portan «Lo rossinyol», «Lo cant dels aucells», «Lo mariner» y «La filla del marxant», bellament ilustrades y ab poesies patriòtiques en llurs cobertes.

Lo número IV corresponent al abril y maig del corrent any de la *Revista crítica de Historia y Literatura españolas, portuguesas é hispano-americanas*, que's publica en aquesta ciutat baix la direcció de don Antoni Elías de Molins y don Rafel Altamira.

Lo número primer de la *Revista de bibliografía catalana* que ha començat á publicar la acreditada Imprenta y llibrería «L'Avenç» de aquesta ciutat, qual sumari es lo següent: Lo nostre camp d'estudi. — L'«Historia de Urgell» del canonge Casanovas, per J. Miret y Sans. — Manuscrits de la biblioteca del Ateneu barcelonés (primer article), per J. Massó Torrens — Ex-libris catalans (números 1 á 4), dibuxos de J. Triadó. — La premsa escrita en llengua catalana. — Butlletí bibliogràfic. — Advertència.

Es aquesta una publicació que honra de veres á les lletres catalanes y que pot donar molt profitosos resultats, per qual motiu es merexedora de la acceptació del públich ilustrat de la nostra terra.

Sans nou, periòdich quinzenal d'interessos de la barriada, que ve á lluytar en lo camp dels defensors de Catalunya ab tot lo coratge que tenen los fills de aquell costat de Barcelona. ¡Avant sempre!

Lo Dr. D. Tomás de A. Rigualt nos ha obsequiat ab unes quantes de les hermoses fulles que ve

CASAT AL VOL.—¿May dirías que hi reparat, Antoine? Que sempre que venen á fer un ápat los catalanistes falta desseguit lo pá, y quan venen los republicans lo ví.
—¿Y quán venen los edictes?
—Allavors faltan los tovallons y algún cobert.

